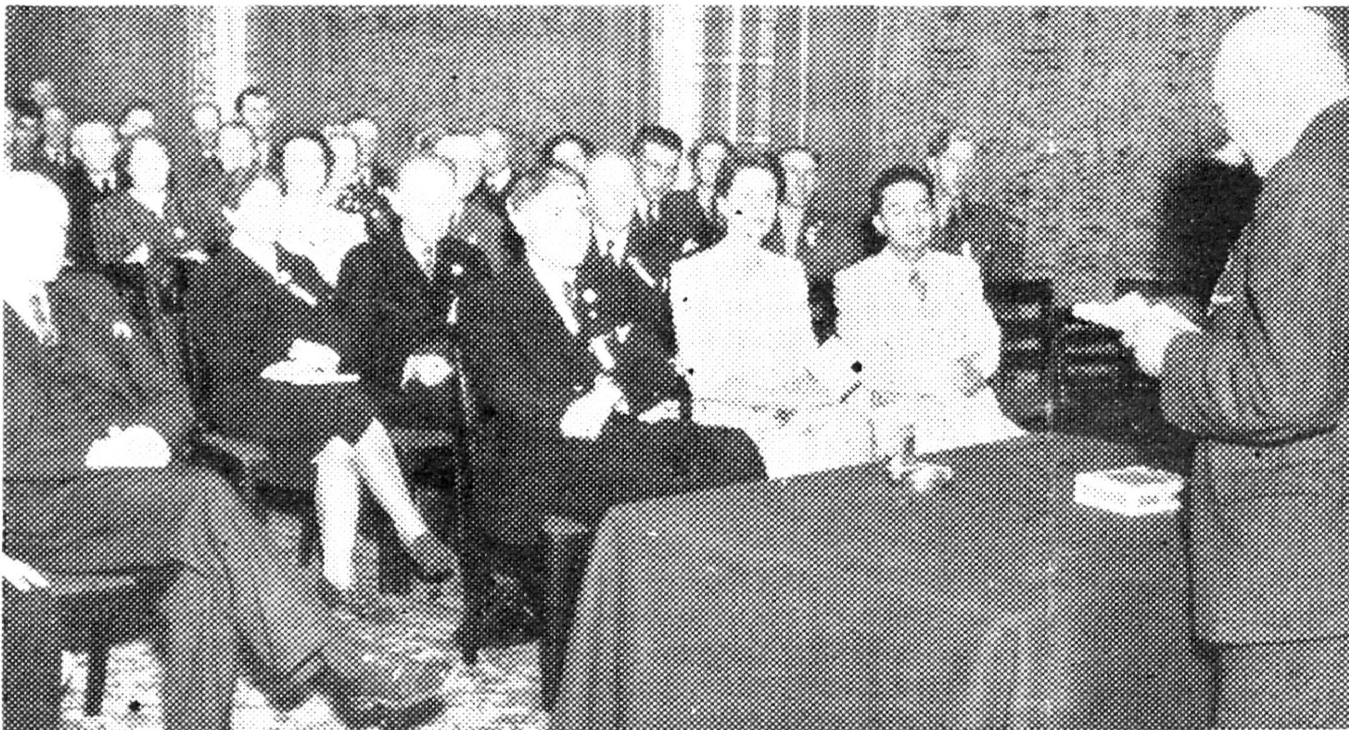

SVENSKA ESPERANTO-TIDNINGEN LA ESPERO

Juni 1942

30 årg. Nr 6

ORGAN FÖR SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET

Förbundsordföranden håller högtidstalet. — Längst till vänster en skymt av Borgmästare Skoog. — I mitten årsmötesordföranden flankerad av familjerna Julin och Morariu.

**SEF:s
36:e
årsmöte.**

Borås mötte på pingstaftonen esperantisterna med strålände sol och en rik flaggskrud, en vacker och uppskattad uppmärksamhet från stadens sida. Bland de svenska färgerna bredde rätt många gröna esperantodukar med sina vita jack trygga ut sig för en glad vårvind.

Ej mindre än 138 deltagare mötte upp till SEF:s 36:e årsmöte, och som vanligt kunde man se representanter för nära nog alla landsändar. Det internationella inslaget var givetvis inte så stort, men Estlands, Ungerns, Norges, Englands och Tysklands nationer företrädades av egna söner och döttrar.

Årsmötets stora ärenden voro framstötten mot folkskolan och det ingalunda oviktiga organisationsspörsmålet om obligatoriskt förbundsorgan, men mötet fick sin särskilda festprägel av det halvsekeljubileum som esperantist, som förbundets ordförande, redaktör Paul Nylén, kunde fira. Mötet blev för övrigt både i arbete och vila en fest, ty Borås-klubben hade gjort allt för att man skulle trivas, och dess ansträngningar motsvarades av allmänt gott humör bland gästerna både i debatter och vid underhållningar.

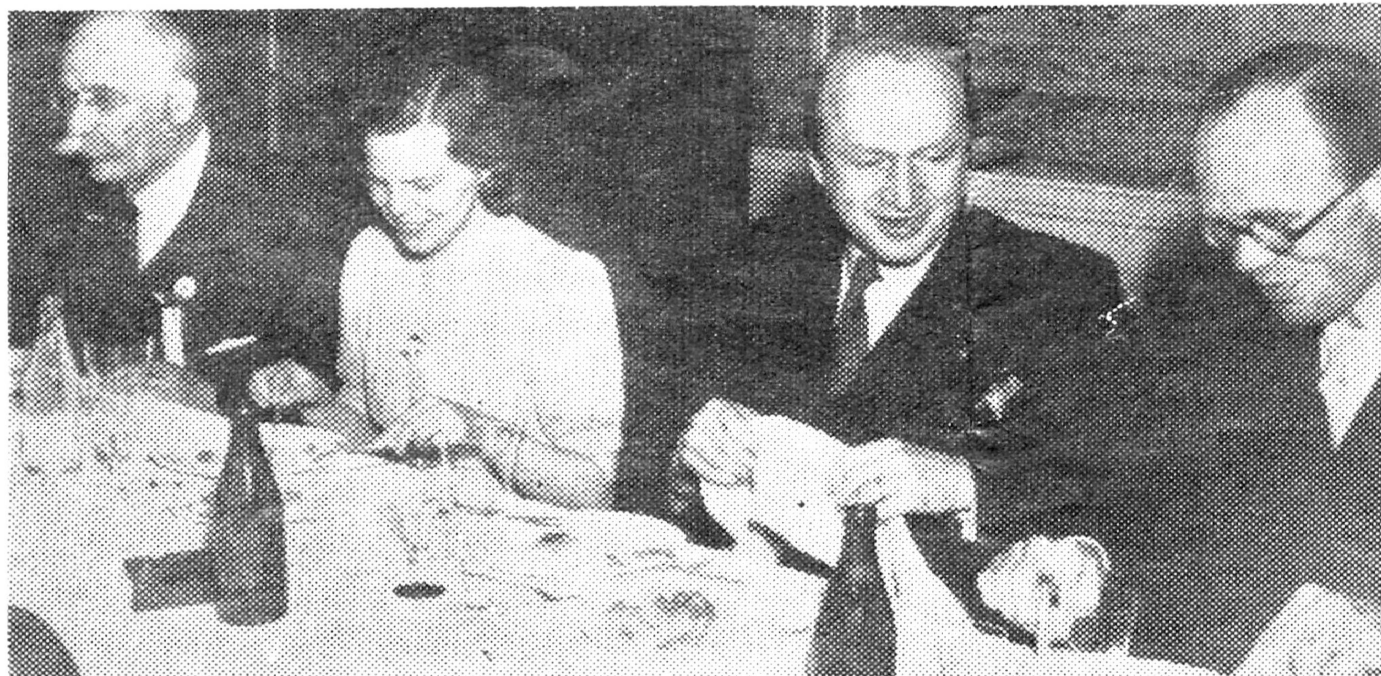
Ett särskilt omnämnande förtjänar detta årsmöte där-

för, att alla dess debatter hela tiden försiggingo inför fullbesatt salong och inte — vilket nog varit fallet många gånger förr — fingo slutföras inför allt mer glesnande bänkrader.

Pingstaftonen

samlades man till Interkonatiga vespero i Borås pampiga stadshotell, och där kunde arrangörerna hälsa, utom esperantister, ett antal gäster med borgmästare C. A. Skoog i spetsen. Boråspressen hade sänt flera representanter, ABF företrädades av herr Georg Svensson och Borås arbetaresperantister av herr Bror Andersson.

Borås-klubbens ordförande, fanjunkare Sven Sköldberg, var av sin tjänst hindrad taga emot, men hade uppdragit detta åt redaktör Hilding Elg, som med ett elegant anförande löste sig från uppgiften på ett sätt som gjorde, att alla kände sig som hemma. Han förringade i hög grad sina egna insatser för att möteskommittén skulle framstå så mycket klarare. Onödigt besvär, herr Elg, ty både herrar Erik Andersson, vice ordf. och herr Erik Lindberg, för att ej tala om de kvinnliga medlemmarna i kommittén fröknarna Linnéa Paulsén och Dagmar Persson, stodo från början och sedan alltjämt under mötet för oss som hart när ouppnåeliga föredömen för hur en möteskommitté bör vara.

Vid honnorsbordet sitter värdinnan frk Dagmar Persson mellan hr Nylén och borgmästare Skoog (vilken just vänt sig från sin dam till hr Malmgren).

Vi började som vanligt med esperantohymnen, och vi hyllade vårt eget land, där den alltjämt kan fritt sjungas, genom att stämma upp "Du gamla, du fria". Så följde förbundsordförandens högtidstal, ur vilket vi skola göra ett par utdrag i julinumret.

Vi utsågo vidare riksbankstjänsteman Jan Strönne att leda årsmötets förhandlingar och lade blivande protokolls-bekymmer på SEF:s sekreterare herr Sven Alexandersson.

Resten av mötets dagordning uppsköto vi enligt gammal god sed till lägligare tillfälle för att bänka oss till festlig bankett.

Honnorsbordet med placeringskort av fru Rose Szilágyis konstförfarna hand, vårblommorna på alla bord, glada ansikten och sprittande musik gävo den rätta upptakten, och när vi så fått Dagmar Perssons allsångshäfte i hand, fanns ingenting mer att begära än att få tillfälle använda dessa muntra tillskott till vår skatt av visor.

För musiken svarade eljest en liten orkester, ledd av musikdirektör Nils Wieslander vid Älvsborgs regemente, och hans schvungfulla ledning bidrog i hög grad till den angenäma stämning, i vilken banketten började och fortskred.

Mat och dryck och servering förstklassiga — därom endast en mening — och så voro vi redo att möta dagens andra stora tal. Herr Strönne vände sig till dagens jubilar och tolkade vår tacksamhet för det pionjärarbete hans 50 esperanto-år varit och vår glädje att alltjämt kunna dra fördel av hans varma intresse och rika vetande. Med berättigad stolthet på egna och Förlagsföreningens vägnar kunde talaren stryka under sin hyllning genom att till herr Nylén överlämna första exemplaret av den ståtliga bokfilmen "50 jarojn kun Paul Nylén". Vi applåderade och hurrade.

Jubilaren tackade i ett av humor och fin levnadsvisdom buret anförande och bad oss hylla inte honom men den rörelse, som skänkt honom så många vänner och så mycken, väl ej timlig, men dock rikedom. Vi svarade med sång.

Nästa talare var borgmästare Skoog, och denne väckte stort jubel med att inleda sitt tal med en hälsning på klingande esperanto.

Tal höllos också av de andra gästerna, vilka hade goda erfarenheter från samarbetet med SEF och hoppades att detta skulle fortsätta och bli alla parter till nytta.

Vid kaffet tog herr Strönne ledningen och återförde oss till dagordningen, vars nästa punkt var "Hälsningar från klubbar och distrikt". — Denna mycket kärkomna punkt, där man får höra så många röster, esperanto i alla tonarter, svek ej heller denna gång våra förväntningar, ehuru mängden av hälsningar blir en smula enformig. (Hur skulle det vara om man till denna årligen återkommande ceremoni utarbetade en liten skriven lapp hemma och sedan filade och strök på den så att den blev inte bara kort och inte bara innehållsrik utan — båda-dera. Det kan nog gå. Man kan t. ex. berätta om en enda sak, som man tycker vara karakteristisk för sin

klubb, något som man lyckats med eller något som man misslyckats med. Det är om klubbens liv man vill få litet besked, då man råkas på årsstämma, inte uttömmande, men levande).

Vi sprida oss i smärnummen, medan salen röjs ur. Musiken spelar upp till dans, och där kunna vi lämna kongressen. Ingen behöver hålla i tömmarna. Vad skulle det förresten tjäna till ...

Pingstdagen

var Förlagsföreningen uppe i ottan och höll sin årsstämma och likaså Svenska Lärares Esperantoförbund. Dessa refereras av experter på annan plats. — Vi bege oss genast till Borås Folkets Hus, där det höjer sin skyskrapshöga och flaggprydda fasad i stadens centrum och där små vimplar leda oss i labyrintherna upp i C-salen. Arsmötet fortsätter inte precis, där vi släppte detsamma föregående dag utan i en strong och allvarlig akt: justering av röstlängd — och så övergå vi till styrelsens årsberättelse. Den genomgås punkt för punkt, men här ta vi endast upp dem, som föranledde debatt.

Gazetservo.

Herr Svantesson påpekade, att bristen på esperantonyheter krävde nya arbetsformer för pressinformationen. Han efterlyste artiklar i stil med den Zamenhof-artikel, som herr Fejde ställt till svenska pressens förfogande. — Herr Morariu protesterade. Hur glad han än var i herr Fejdes arbete, ville han inte veta av någon sammanblandning. Herr Svantesson måste fortsätta med sina små notiser, ne danke sed necese.

Arsmötet beslöt, att pressinformationen skulle fortsätta sitt arbete i samråd med förbundsstyrelsen.

Registret

över svenska esperantister fullbordades icke i den takt, som man hade önskat, och ombudsmannen framhöll, att han kunde förstå, att registret icke kunde vara av intresse för alla, men att för alla funktionärer, för förbundsstyrelsen, först och sist för ombudsmannen, registret var ett oundgängligen nödvändigt hjälpmedel, som icke kunde undvaras. Han ville därför vädja till alla att icke dröja med att insända uppgifterna, och framför allt skulle klubbarna se till att redan avlämnade uppgifter icke stanna på halva vägen i väntan på mera. Arsmötet gjorde herr Morarius uttalande till sitt.

Fluganta ekspozicio.

Rörande den flygande utställningen kommo en del besvärliga frågor från olika håll, och av upplysningar, likaledes från olika håll, under en rätt animerad debatt, fick man klart för sig, att det nuvarande materialet numera endast kunde utnyttjas som en komplettering till lokalt ordnade utställningar. Dess material var nämligen både solkigt och omodernt, varför årsmötet gav styrelsen i uppdrag att låta överse och bättra, vad som kunde felas.

Ekonomiska rapporten.

Herrar Julin och Fejde voro ej belåtna med det allför hänsynfulla sätt, varpå styrelsen utnyttjade ekonomiska utfästelser från offervilliga medlemmar. Herr Malmgren sökte förklara, att kassören följde viss uppgjord plan för sina påminnelser, och herr Ekström ansåg, att man kunde begära av medlemmarna, att de skulle betala utan påminnelser. De möttes av en storm av motsägelser, av vilka det framgick, att man var villig att betala, men att man icke kunde åtaga sig att hålla reda på, när den lämpliga tiden vore inne, och årsmötet beslöt, att styrelsen med beaktande av diskussionen skulle överväga att medelst postförskott tillgodose främst förbundets intressen.

La Sindiko.

Herr Julin redogjorde för ombudsmannens rapporter, vilka han haft i uppdrag att följa. Han ville uttala ett erkännamt tack för ombudsmannens arbete och visade med exempel, hur dennes till en början skenbart ofrukt-samma resor genom olika distrikt så småningom resulterat i en uppräckning av klubbarna på flera av de besökta orterna. — Herr Dahl instämde men ansåg, att en bättre effekt skulle vinnas, om ombudsmannen kunde stanna längre på varje ställe. Herr Bengtsson från Krylbo framhöll, att ombudsmannens uppgift är att sätta andra i arbete. Han skall forska ut, var dolda krafter finnas. Herr Dahl: Just det, men han måste genomarbete varje plats. Herr Falk, Skövde: Det åligger honom ett både-och. Starta med hans hjälp aktivan semajnon och se till att någon kommer efter och håller de kurser, som möjligen kunna anordnas. Herr Malmgren påpekade, att det första arbetsåret krävde både långa och många resor och kortare uppehåll, senare få vi ta det långsammare. Ombudsmannen skall lämna efter sig uppgifter och vid ett andra besök kontrollera, huru de fullföljas. Herr Svanteson ansåg, att man icke tillräckligt hade beaktat, hur viktig den delen av ombudsmannens arbete var, som han ville beteckna som handelsresandens. Fru Fejde ansåg att man borde lämna handelsresanden fria händer, och att man borde betänka skillnaden för en husmor att ta emot ombudsmannen för en eller två dagar och att ta emot honom under kanske en vecka eller mer. Sedan herr Morariu i ett med spänd uppmärksamhet åhört anförande givit både muntra och mindre muntra inblickar i la sindika laboro och som ett praktiskt påpekande meddelat, att klubbarnas omsorg om hans person gärna får omfatta allenast anskaffande av rum, medan den nu så besvärliga matfrågan i regel kan lättast lösas av ombudsmannens själv, gick årsmötet till beslut och lät diskussionen utgöra svar på frågan, men man uttalade till protokollet ett oförbehållsamt tack till ombudsmannen för hans första arbetsår.

Organisationsfrågor.

I enlighet med hemställan i revisionsberättelsen beviljades förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för 1941 års förvaltning. Vidare beslöt man, att arvoden till styrelsen för löpande år skulle utgå med oförändrade belopp, kronor noll, ett beslut, som t.o.m. de närvarande styrelseledamöterna hälsade med väl spelad munterhet. Under omval stående herrar Malmgren, Alexandersson och fru Carrfors fingo sina mandat förnyade, likaså revisorerna herrar Hedgren och Nordkvist med suppleanter fröken Josefsson och herr Julin.

IEL-rapporto.

Då rapporten från delegaten för Sverige i Internationella Esperanto-Förbundet IEL föredrogs, fick herr Malmgren tillfälle att lämna meddelanden från esperantoarbetet i olika delar av världen, en berättelse om heroiskt arbete under förhållanden, om vilka vi endast med livlig fantasi kunnat göra oss en föreställning, ett arbete, som borde sporra oss att utnyttja vår fred i än högre grad till att föra esperanto helbrägda genom världsbranden. Årsmötet sände en hälsning till IEL-s oförtrutet arbetande sekreterare sinjoro Cecil Goldsmith i London.

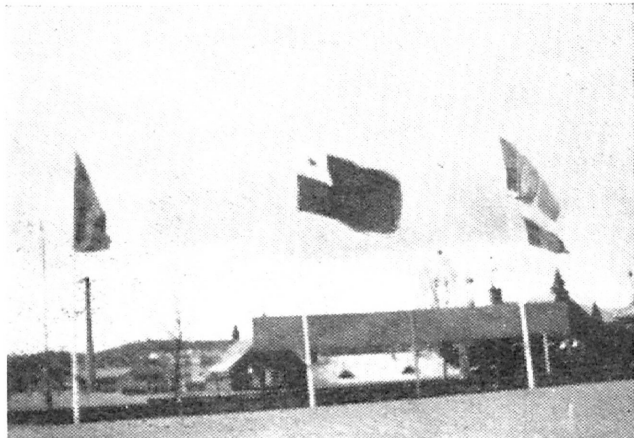
Svenska Esperantoinstitutet.

Av Svenska Esperanto-Institutets årsrapport framgick bl. a., att man lyckats organisera 18 examenskommittéer, att man bestämt gemensam examensskrivdag för hela landet, att man efter examen tillhandahöll de tryckta examenstexterna till alla studieintresserade mot den blygsamma avgiften av 10 öre per styck, att man gjort en hänvändelse till Sveriges Allmänna Folkskolläroreförbund till förmån för esperanto som lämpligt första främmande språk i folkskolan, att man förberedde utgivande av en studiehandbok, och att man alltjämt stötte på svårigheter för esperanto i radio. En livlig debatt följde, som tydligt avspeglade det ökade studieintresset, som tidsläget med alla sina nackdelar kan teckna sig till godo. Debatten böljade fram och tillbaka mellan de olika spörsmålen men kom givetvis att dröja längst vid frågan om esperanto i folkskolan.

Beträffande Institutets examensväsende höll doktor Szilágyi ett uppmärksammat anförande, vari han beto-

nade lämpligheten att än ytterligare stimulera intresset för examina, varvid man kunde överväga någon form av tävlan mellan examinanderna i högre kursen. Vinnare i dylik tävlan kunde lämpligen lagerkrönas eller på ett eller annat sätt firas på årsmötena. Herr Malmgren meddelade, att Institutet övervägt sådana åtgärder, och hade även gjort försök att tävlingsbedöma årets resultat i högre examen men hade tills vidare måst avstå med hänsyn till de svårigheter, som därvid visat sig. Herr Nylén framträdde nu och hade glädjen att kunna överlämna betyg i högre examen till icke mindre än fem på mötet närvarande, vilka givetvis hälsades av lyckönskningar och applåder. På de examinerades vägnar tacka-

Esperanto i folkskolan.

Debatten inleddes av herr Kihlberg, som påyrkade, att man borde söka få till stånd frivilliga esperantokurser av samma typ som de tyska och engelska, som införts på schemat och i vilka kurser alla elever i klassen måste delta. För att åstadkomma en sådan esperantokurs på frivillighetens väg finge man ej draga sig för att locka barnen med tjanliga medel, karameller, äpplen eller rent av penningbelöning. Herr Malmgren redogjorde för diskussion i saken hos Sveriges Allmänna Folkskolläraförbund och för förslag, som varit uppe om mellanfolklig barnkorrespondens på eget modersmål via esperantiska översättningsbyråer. Han redogjorde även för redaktör Sven Backlunds tidningsartiklar med förslag om ny tvåspråkighet, modersmålet och esperanto, med tonvikt på modersmålet. För vår del borde vi göra uttalande i positiv riktning för studiecirkel i svenska och esperanto gemensamt. Herr Julin framhöll, att esperanto här stode inför sin allra viktigaste fråga, och han hälsade med glädje men också med bävan de försök att verkligen rycka fram till attack mot skolan, som nu gjorts och som han hoppades skulle följas av icke en väntan på resultat utan nya försök att på ett eller annat sätt få till stånd kurser med folkskolebarn. Herr Morariu talade för esperanto kiel perilo al fremdaj lingvoj, och herr Dahl varnade för att nu slå sig till ro, just när undervisningsväsendet ligger i stöpsleven och ett beslut om engelskans införande i skolan skulle komma att ställa esperanto för alltid utanför. Institutet bör ej ställa sig oförstående till förslagen om lockmedel för barnen. Herr Stenström ville på grundval av sin erfarenhet som språklärare säga, att studiet av tyska och engelska i en kort folkskolekurs måste bli utan värde.

Arsmötet beslöt att till Svenska Esperanto-Institutet hänskjuta frågan om folkskolekurser i esperanto. I detta sammanhang hänsköts till Institutet även herr Szilágyis förslag om tävlan mellan examinanderna och offentlig belöning till vinnare. Vidare uttalade årsmötet sitt tack till Institutet för dess införande av en för hela riket gemensam examensskrivningsdag. Till SEF:s representanter i Institutets styrelse utsågos fru Eva Julin och herr Verner Hägglund med herr Sune Ahlm om ersättare.

Aŭgusta jarkunveno.

Ett förslag om att utnyttja årsmötet i propagandatjänst för höstens kurser och att därför förlägga det till augusti månad förkastades, och i samband därmed mottog årsmötet inbjudan att träffas i Hälsingborg nästa pingst. Arsmötet beslöt att med tacksamhet mottaga detta erbjudande.

de herr Falk från Skövde, och han begagnade tillfället att uttala ett varmt erkännande till doktor Szilágyi för hans osparda möda att skapa möjligheter för intresserade på de platser, där han verkat, att nå goda resultat i studiearbetet.

Beträffande esperanto i radio beslöt man förnyad hänvändelse till radiotjänst och uppdrog åt Institutet att stimulera liknande hänvändelser från andra organisationer.

La gazeta demando.

I frågan om obligatoriskt medlemsblad för förbundets alla medlemmar eller som nu frivillig prenumeration på förbundsorganet framlade styrelsen två alternativa förslag:

1) Obligatorisk prenumeration medförande kostnad av 6 kr. per år för gruppmedlem, vilket därmed skulle ha betalt alla avgifter till förbundet och prenumeration för tidningen. Familjemedlem skulle betala 2 kr. för år och enskild medlem minst 6 kr. för år.

2) Status quo, dock med avgift för gruppmedlem höjd till 2 kr. och för enskild medlem till minst 6 kr.

För alternativ 1) talade herrar Malmgren, Alexandersson, Fehrström och mera tveksamt Dahl. För alternativ 2) talade bl. a. herrar Falk, Fejde, Pehrson, Ekström, Göteborg, och mot slutet av debatten herr Nylén. Herr Jacobsson framlade ett tredje alternativ innebärande endast principbeslut enligt alternativ 1) och i övrigt en övergångsperiod med propaganda för förbundsorganet. Han understöddes av herr Szilágyi. Debatten gick alltmer och mer in för alternativ 2), till vilket också årsmötet anslöt sig, dock med två tillägg; att klubbarna ålades att under året var för sig fatta beslut om obligatorisk prenumeration eller ej och att förbundsstyrelsen och redaktionen fingo i uppdrag att gemensamt arbeta för ökad prenumeration på tidningen.

Beträffande av besluten följande stadgeändringar hänvisa vi till vad som förbundssekreteraren meddelar i sin spalt i dagens nummer.

Nova koresponda kurso.

Herr Strönne framförde ett förslag om att i förbundets regi ordna korrespondenskurser av ny typ utan rättande lärare men i stället plomberade svar, som automatiskt följde breven efter fjorton dagar. Efterföljande talare instämde med förslagsställaren, och årsmötet beslöt att för förslagets realiserande tillsätta en kommitté på fem personer. Kommittén fick följande sammansättning: herrar Nylén, Strönne, Gerdman, Szilágyi och Malmgren.

*

Herr Strönne återlämnade nu ordförandeklubban till herr Nylén, som avslutade mötet med tack till alla medverkande, främst boråsarna och herr Strönne, som fick en rungande och ihållande applåd för det rappa och mönstergilla sätt, varpå han lett förhandlingarna.

Pingstdagens afton

samlades kongressisterna i Folkets Hus B-sal och kom i fröken Dagmar Perssons och hennes bands våld. Man började med allsång, och så gick ridån upp för ett framträdande av de yngsta Borås-esperantisterna, vilka nummer efter nummer biserades och applåderades och beundrades. Om man nu bara kunde komma ihåg allt ...

Men låt oss försöka: Tri knabinoj parolas al siaj pupoj. Finna lingvistino kantas trilingvan kanton. Mia plej kara ludilo. Ses makuloj, ne sep.  u ni kantu en  ojo kaj sun ... La printempo kaj la a tuno. La floroj, kostuma baletto. Tiu  i koloro pla as al koro. Fine: Vivu Pa lo Nylén.

Om läsekretsens fantasi inte räcker till för att ur denna uppräkning forma en bild av vad som hände, få vi hänvisa till en efterföljande notis av s-ro Szil gyi.

Efter de små barnens tur är det nu de storas, sade fröken Persson, och l t ridån gå upp för det spännande dramat: "Legu a  pafu!" la  hungara ideo de la fama verkisto Dagmar P.

Personoj:

Direktoro ..... Bruno Oscarsson
Verkisto ..... Hilding Elg
Lia edzino ..... Linnéa Paulsén

Den hjärtlösa publiken drog sig inte f r att högljutt le även i de mest tragiska momenten i detta drama, som säkerligen kommer att hålla sig uppe på den esperantiska repertoaren, även om man svårligen på alla platser kan finna sådana con amore-spelare som de tre i Borås.

Annandagen

samlades man på Stora torget under de jättestora flaggdukarna och vandrade sedan bort till den underbara Ramna-parken, där man b nkade sig i kyrkan. Kyrkherde Gunnar Edberg från Barsebäck besteg predikstolen och h ll den vackra predikan, som vi skola återgiva senare. Sedan följde altartj nst och psalmsång. Hela gudstjänsten ägde rum på esperanto inför en andaktsfylld menighet, som till sista plats fyllde kyrkan. Den vackra musiken till psalmer och altartj nst utfördes av musikedirekt r Verner Ekström.

Efter gudstjänsten följde kyrkkaffe och därefter bröt man upp för att som turister bese Borås. Promenaderna runt fabrikskvarteren voro intressanta men ur turist-synpunkt togs nog priset av den tur, som i ljumt v rregn ledde upp till utsiktspunkten på Hestraberget. Här ta vi farväl av våra vänner i Borås och deras vackra och idoga stad.

Meditationer efter Borås-kongressen.

Esperantokongressen i Borås blev lyckad, synnerligen vällyckad. Särskilt givande var dels de vackra älskvärt framförda barnprestationerna, vilka på ett mycket skickligt sätt iscensatts av fröken Dagmar Persson och dels kyrkherde Gunnar Edbergs på klingande klart esperanto framsagda och på djupa t nkvarda etiska synpunkter rika predikan i det andaktsm ttade gamla 1600-talstempellet och dels slutligen den med muntrande esperantos ngtext försedda bildf revisningen. Borås-esperantisterna b ra ha en särskild eloge för all den omsorg, varmed de arrangerat förbundsmötet 1942, och särskilt hjärtligt tackar

"En som var med".

Bor sbilder.

För att var och en i  r skall kunna få se samtliga bilder tagna under kongressen i Borås, kommer undertecknad att på mångas begäran, insamla alla filmer som tagits under kongressen. Jag kopierar samtliga och sätter in dem i ett album, som sedan sändes till var och en, som rekvirerar detsamma, under f rbeh ll att albumet inom tre dagar sändes vidare enligt bifogad lista. Beställningar på bilder sändas till mig, och utföras till ordinarie kopieringspriser. Endast om var och en s nder mig samtliga filmer (omsorgsfull arkivering garanteras!) samt snarast möjligt, kan det hela gå väl i l s!

Fotograf Bertil Zell,
Södra Vägen 63. Tel. 16 57 44.
G t e b o r g.

N a s k i   o.

Filino (estonta esp:ino)
Hanna kaj Albert Bj rnemo
n. Szejnman.
Mora B.B. 2/5 1942.

PRETER LA LITO.

(Notetoj pri Bor s.)

Bonega kongreso, bonega kongres-humoro. Laboro, a skulto, danco, kantado, korplenigaj programoj, nur dormo ne. Oni nur svebadis preter la lito kun la obstina kaj ne forigebla postzumo de "Lili Marleen".

*

Karaj Geesperantistinoj en Bor s, gratulon! (Por tiu okazo oni devas  angi la bazan sekson post la prefikso "ge".) Generaloj kaj adjutantoj estis dutrione " i"-oj. La  la penoj kaj fortostre oj temis pri pli ol vira, giganta laboro. Interna sukceso kaj ekstera propagando. Nun oni nepre devas mencii la elmontrejan ekspozicion, aran itan kun agrabla proporcia sento kaj arta gusto. Por iom konsoli la virojn ni menciu, ke tiu aran o la dis viron: Erik Andersson.

*

Iom post iom  iuj urbestroj parolos Esperanton. Kaj balda  ni povos organizi federacion por Esperantistaj urbestroj.  u la urbestro de Bor s — prezidanto?

*

Inter la kolektivaj laboro kaj kantado, teatra sceno kaj tre bela Di-servo — kun suverene tradukitaj tekstoj — okazis fre humora infanprogramo kun ravaj punktoj. Inter tiuj  i  armaj scenoj estis la plej  arma la lasta, kiam  iuj etaj artistoj meze kun 8-jara eta kaj petole ridetanta finnino kantis jubilean strofon por la honoro de nia plej kara Paulo Nylén. Eble li ne scias, kial li devis preska  el iri la bukedon el la mano de la etulino. Ni malka u kulis-sekretion. La  la originala plano — fine de la kanto — f-ino Dagmar Persson, la instruistino de la infanoj — la regisorino — estus devinta gvidi Paulon Nylén anta en al la scenejo kaj la  tiu plano oni diris al la knabineto, ke  i ellasu la bukedon el sia mano, nur kiam la "fra lino" donos signon pri tio. Sed la sceneto estis tiom spontana, ke red. Nylén ne atendis,  is oni gvidis lin al la scenejo kaj la bone disciplinita eta finnino komencis luktadon por la posedo de la florbukedo kontra  la jubileanto.

*

La plej unueca, kaj plej granda grupo — krom la hejmanoj — estis tiu de Skövde. Vera, bonorganizita paca armeo.

*

Bertil Zell fotografis  ie kaj en tute ne-eblaj situacioj, sur tegmentoj, sidante en akvo, starante surkape, trinkante, mangante. Sed ne dormante,  ar kredeble anka  li ne dormis. Preter la lito.

F. Szil gyi.

F rlagsf reningens  rsm te.

F rlagsf reningens m te gick som vanligt, under Boktryckare Bernhard Erikssons ordförandeskap, raskt undan. Det var ovanligt f talligt besökt — förmodligen på grund av den relativt tidiga timman, kl. 9 på pingstdagens morgon.

Inga diskussioner förekommo och styrelsen beviljades full ansvarsfrihet. Mötet beslöt vidare i enlighet med styrelsens förslag att föra den kvarstående vinsten över i ny r kning.

Den avgående styrelseledamoten Ing. R. Pehrsson, omvaldes liksom suppleanten, Ing. K. Wästfelt. Även revisorerna herrar Nils Hedgren och Helge Nordkvist, och revisorssuppleanterna, herrar B. Gerdman och Martin Eriksson, omvaldes.

Herr Malmgren framförde andelsägarnas tack till styrelsen och särskilt till ordföranden, herr Eriksson, för hans arbete med Nylén-boken, och riktade dessutom ett tack till herr Jan Strönne för hans initiativ i denna sak. Red. Nylén uttalade sitt tack för det intresse som visats honom genom denna bok och det arbete som låg bakom den.

R. P-n.

Sveda Instruista Esperanto-Federacio

kunvenis dum pentekosto en Borås. Krom kutimaj aferoj oni pritraktis la malfacilafojn nuntempe da rigi la eldonon de Instruista Bulteno. Oni decidis ke la eldonado por kelktempo  esos kaj ke oni interkonsentos kun La Espero pri presado de necesaj pedagogiaj informoj.

SEIF Spalten.

FÖRBUNDSSEKRETERAREN.

SEF esprimas varman dankon al Verda Rondo, Borås, pro la modele aranĝita jarkunveno. Speciale ni dankas la bravan kaj admirindan paron Dagmar Persson kaj Linnéa Paulsén.

La propono pri deviga abono ne estis akceptita. La cirkonstancoj malfavoris la reformon, ĉar Eldona Societo ne povis nun promesi pli malaltan prezon ol kr. 4:50 por la gazeto, kaj el tio ni ricevus la membrotizon de almenaŭ kr. 6:00. Tia granda tuja ŝtupo certe kunportus malfacilaĵojn. Sed, se estus normala tempo, la reformo sen ia dubo estus akceptita. Do ni povas atendi ke la demando revenos.

Por la postenoj en la estraro oni reelektis la malnovajn funkciantojn, do la sama estraro regos ĉi tiun jaron. Reprezentantoj en la Instituto estas Eva Julin kaj Verner Hägglund kun anstataŭanto Sune Ahlm.

Oni decidis ŝanĝon en la statuto:

”§ 5. AVGIFTER.

Mom. A. Arsavgiftens storlek för följande år fastställes av Förbundsmötet.

Mom. B. Anslutna föreningar (även sådana som tillhöra distrikt) skola inbetala årsavgifter direkt till Förbundet senast den 31 mars. Senare influtna medlemsavgifter insändas så snart ske kan.

Förbundet återbetalar till distriktet 20 öre per år och medlem för samtliga inom distriktet redovisade medlemmar.

Mom. C. (Oförändrat).”

Pri la jarkotizo 1943 oni decidis:

Grupa membro 2:00 kronoj.

Rekta membro 7:50 kronoj (kun gazeto).

De Värmlands-Dals distrikt av SLEA kaj ABFs Värmlandsdistrikt venis cirkulero kun propono, ke la esperantomovado, laŭ ideo de redaktoro Sven Backlund, propagandu por ”Gepatra lingvo kaj Esperanto” kaj aranĝu kursojn sub tiu devizo. La jarkunveno de SEF eldiris aprobon de la propono.

En Malmö oni dum kelka tempo eksperimentis per ”tradukcentro”, kiu servis al esperantistoj pri traduk-ekzercoj. Laŭ propono de Strönne la jarkunveno decidis ke la tradukcentro fariĝu landa, kaj oni elektis 5-personan komitaton por aranĝi la aferon.

S a l e x.

FÖRBUNDSKASSÖREN.

Flertalet klubbar

ha ĝenu eĵ inbetalt avgifterna för 1:a kv., vilka skulle vara inbetalda före den 15.4. d. å. Vi få därför på det enträgnaste uppmana dessa klubbar att med det snaraste insända avgifterna. Samtidigt erinras om att avgifterna för 2:a kv. skola inbetalas före den 15 juli 1942.

Propagandafonden (postgiro 2012)

har som gåva emottagit 2:— kr. av Gösta L. Eriksson, Tierp, och 2:50 kr. av Helge Nilsson, Borggård. Hjärtligt tack!

Ombudsmannafonden (postgiro 2012).

Ett flertal bidragstecknare ha ĝenu eĵ inbetalt utlovat belopp för 1:a verksamhetsåret. Vi få därför anhålla att dessa insända sina bidrag med det snaraste. För övrigt komma vi under denna månad att utsända postförskott

till dem som ĝenu eĵ erlagt sina bidrag för 1:a verksamhetsåret.

Vid granskningen av inbetalningarna till ombudsmannafonden ha en del fel upptäckts. Dels förefaller det som om en del gamla teckningar eĵ redovisats, dels ha två inbetalningar redovisats som nyteckningar, då de i själva verket utgöra andra inbetalningen av tecknat belopp. I ena fallet beror detta på att adressen ändrats. Vi få därför anhålla om att ny adress alltid anmäles till förbundet. Slutligen har en felräkning i juninumret 1941 upptäckts, vilken härnedan rättas.

Äldre teckningar som eĵ redovisats tidigare (om någon av nedanstående personer skulle ha tecknat sitt bidrag under annan adress, torde detta godhetsfullt meddelas):

	Pr år	Summa
C. J. Jansson, Hällbybrunn	10:—	10:—
Bengt Joelsson, Stockholm	10:—	10:—
Okänd, Sollefteå	1:—	1:—
Okänd, Göteborg	1:—	1:—
E. Carlén, Hällebrottet	5:—	5:—
B. E. Rodin, Skönsberg	10:—	10:—
Smedjebackens Esperanto-Förening ..	15:—	15:—

Nyteckningar:

Olle Olsson, Vimmerby	—/—/10:—	10:—		
Francis Ångkvist, Vimmerby ..	—/—/5:—	5:—		
Greta Hammarstrand, Vimmerby	/—/5:—	5:—		
Edit Gunterberg, Vimmerby ..	—/—/5:—	5:—		
	52:—	0	25:—	77:—
Förut redovisat ..	3107:10	2647:50	2556:50	8311:10
	3159:10	2647:50	2581:50	8388:10

Avgår dubbelredovisning i jan.n:ret

1942 för Halmst.				
Esp.kl. och Thyra				
Jäwert, Karlskoga	13:—			13:—
Avgår felräkning i juninumret 1941	9:—	32:—	5:—	46:—

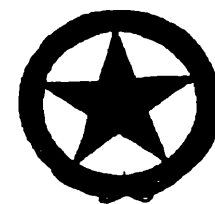
Teckn. nu uppe i 3137:10 2615:50 2576:50 8329:10

Vi få även meddela att Frk Astrid Borg, Norrköping, tecknat 3:— kr. till ombudsmannafonden. Detta belopp är medräknat i redovisningen i marsnumret 1941, men namnet har av någon anledning bortfallit.

Slutligen kan nämnas att för dem som önska hjälpa till med att insamla medel till ombudsmannafonden finnes särskilda blanketter hos SEF i block om 5 st. Ett eller flera sådana block kunna rekvireras hos förbundet.

Birger Gerdman.

Meddelande från Esperanto-Institutet

Avlagda examina.

Högre examen: Dagmar Persson i Borås, Arvid Johansson i Gisebo, samt Emil Falk, Lennart Åberg, S. A. Jacobsson, Rune Tidelius och Erik Lundgren i Skövde.

Lägre examen: Eivor Blom i Nynäshamn, K. E. Hultgren i Ludvika, Göte Södergren i Sandarne, Axel Linder, Rudolf Mellgren, Eric Sörensson och Gustaf Carlsson i Trollhättan samt Olga Malmborg, Dagny Ekelund, Stina Persson, Helga Atlas, Judith Holmér, Britt Nicklasson och Einar Håkansson i Malmö.

Institutet gratulerar! Same Red.!

DOMETON

(aŭ nur kuirejon) mi deziras lui por la monato julio. Nepre en senturista loko, volonte en somera brutejo, se eble en Angermanland (sed ankaŭ aliloke). Malgravas primitiveco, sed sentrua tegmento dezirata.

Olov Johansson, Box 20, Östervåla.

För sommarens cykelturer:

CYKELVIMPLAR

med esperantostjärnan 1:30
+ oms. och porto 1:55

Förlagsföreningen Esperanto, Stockholm 1.

Renkonto en la mallumo.

La militara servo lokigis min "ie" ĉe la limo. La limo estas nur geografia kaj farita el betona muro, kiu nun anstataŭas la pactempan lignan barilon. Alie la naturo estas tute la sama ambaŭflanke de la limlinio.

La arbaro marŝas senhezite trans la limon. La rivereto tranĉas la limon ne atendante la regulojn, kiujn faris la homoj. La ĉielo sin montras same blua super la eksterlando kiel super la hejmloko. La suno varmigas kaj kreskigas fremdulojn kaj enlandanojn, bonulojn kaj malbonulojn. La birda trilo sonas tiel dolĉe ĉe ili, kiuj loĝas tie, kiel ĉe ni.

Kaj la homoj, kiuj loĝas en ĉi tiuj regionoj ne atentis, ke iliaj landoj havas malsimilajn nomojn, monerojn, leĝojn k.t.p. Ili estas amikoj, kiuj vizitas unu la alian, farigas parencoj pere de geedziĝoj. Ili neniam sentas sin fremduloj. Ili ne vidas la limbarilon. Ne ekzistas ia baro de la koro.

Sed la milito aliĝis la ĉiutagan vivon. Neniu rajtas fari viziton trans la limo, eĉ ne fari signon per la mano al konatulo, kiu vivas en la alia lando.

Sveda soldato postas apud la betona muro. Aliflanke de ĝi staras germano. Ilia tasko estas observi ĉion, kio okazas kaj malhelpi la naturan interkomunikadon kaj limpasadon. Kiu kuraĝas provon, tiu estas mortpafata. La leĝoj de la milito estas severaj kaj senkompataj.

Mi venis al la betona limomuro, parolis kun la sveda gardisto kaj alproksimiĝis la germano.

Li salutis, kaj ni interŝanĝis kelkajn ĉiutagajn vortojn en germana lingvo. Poste li diras kelkajn frazojn norvegajn, kaj mi komprenas, ke li estas scivolema kaj energia viro mezaĝa.

Jam pasis du jaroj, kaj mi ne memoras, kiel la interparolado evoluigis, sed hazarde mi diras la vorton esperanto.

Liaj okuloj ekbrilis, lia vizaĝo fariĝis surprizita, liaj gestoj vigligis. Li kondukis preskaŭ kvazaŭ li estus trinkinta ian stimulaĵon. Kaj li spiris rapide kaj puŝe. La voĉo tremis.

— Vi ... vi ... konas ... Esperanton? Li preskaŭ flustris.

— Jes jam de multaj jaroj. Mi vizitis kelkajn internaciajn kongresojn kaj havas multajn bonajn amikojn en ĉiuj partoj de la mondo. Dank al Esperanto.

Kaj la ligiloj de la lango malfirmiĝis. Mia sveda soldatkamarado ekmiris.

La germana soldato rakontis, ke li estas aŭstro, ke li estis sekretario de grupo esperantista, ke li havas edzinon kaj du infanetojn, ke li havas multajn amikojn en malamikaj landoj k.t.p.

Mi komprenas, ke lia koro parolas.

Mi adiaŭis, foriris malrapide.

Kiam mi venis sur monteton, mi turniĝas kaj vidas, ke mia esperanta amiko rigardas min. Mi sentas, ke liaj okuloj estas plenaj de lumo el la profundo de la sopiro.

En la mallumo de la perforto mi ekvidas lumradion. La hazarda renkonto konvinkis min, ke Esperanto vivas ankaŭ inter ili, kiuj estas malpermesitaj montri la plej internajn sentojn.

Ede.

Finlando.

Esperanto vivas en Finnlando.

Areto de finnaj esperantistoj kolektiĝis la 26-an de aprilo en la hejmo de staciestro H. Salokannel en Järvelä kunvokita de la tiea Esperantocirklo. Alvenis samideanoj el Kouvola, Lahti kaj Sääksjärvi. Post la kantado de bela popolkanto "Mi sidas sur supra branĉo de Harjula alta mont", la dommastro kore bonvenigis la gastojn. Kiel prezidanton de la kunveno oni elektis instr. Antti Rasku kaj sekretarion instr. de lingvoj, sron V. Koskinen. S-ro Salokannel raportis pri la nuna stato de Esperanto en la mondo. Oni vigle diskutis pri la propagando de nia lingvo kaj estis raportite, ke la korespondado kun multaj landoj estas ebla. Finnaj soldatoj ĉe la fronto ie aranĝis kurseton. S-ro Rasku raportis pri la nova ligo de popoloj, kiun kelkaj svedaj sciencistoj ŝajnis iniciati. La kunvenon interesis precipe la novaĵo, ke la ligo inten-

cas uzi nian lingvon kiel internacian. Ĉar en la nunaj cirkonstancoj ne estas eble eldoni propran gazeton, la kunveno decidis rondirigi manskribitan societatan gazeton, kiun la samideanoj laŭvice redaktas. Eta knabino Ritva Salokannel kantis psalmon kun akompano de sia patro.

Je la 15,30 okazis vesperfesteto en la sama ejo. Instr. Rasku faris spiritplenan paroladon pri la morala signifo de Esperanto, kaj s-ro Salokannel prelegis pri la naskiĝo de la ideo de internacia lingvo de pratempoj ĝis la sole taŭga internacia lingvo, nia Esperanto. Li montris la neceson de tia lingvo kaj ties grandegan utilon, kiu alportos por la homaro ŝparon de tempo, mono kaj spirita forto valoraj je miliardoj da markoj. Instr. Svante Kivinen ludis bele violonon. La kunsido sendis salutleteron al fama sveda veterano Paul Nylén kaj al kelkaj eksterlandaj amikoj de Finnlando. Alvenis gratulaj leteroj de kelkaj samideanoj kaj telegramo el Uusikaupunki. S-ino Tyyne Salokannel legis kelkajn interesajn kozeriojn de fama Vaasan Jaakkoo. La festo, pri kiu la gazetoj en urbo Lahti vaste kaj favore raportis, finiĝis per kantado de Finnlanda nacia himno "Nia Lando". La loka poliestro kaj alia inteligentularo kun varma intereso kunsekvis la programon. Ĉiuj gastoj ŝajnis esti tre kontentaj je sia partopreno je ambaŭ okazoj.

Estis elmetita ankaŭ eta ekspozicio de esperanta literaturo, kiun la publiko, precipe personaro de trajnoj, sciivole rigardadis.

Jaŭdon la 30-an de aprilo s-ro Salokannel faris paroladon por la publiko ĉe la abstineca vespero en Järvelä pri racionalizigo de laboro, vivmoroj kaj la kulturo rekomdante varme Esperanton al granda aŭskultantaro.

Esperantosocieto de finnaj fervojistoj eldonis flugfolion sub la moto "La plej bona lingva helpo turista". Divenu por kiu ilo ili propagandas ...

Havu paciencon!

Antaŭ kelka tempo mi petis en "La Espero" korespondantojn por mia kurso. Ĉar mi ricevis multege da respondoj (eĉ du el Finnlando!) mi ne povis respondi al ĉiuj. Mi klopodas tion fari, kvankam por kelkaj iom daŭros. Tial mi petas vin havi paciencon! Samideane

A. Vadrine, 2 rue Ruplinger,
Lyon 4, Francujo.

SVEDA KRONIKO: Meddelanden från klubbarna i Eskilstuna, Halmstad, Lund, Surte, Tierp och Vetlanda ha ingått men måste tyvärr överstå till juli-numret.

Våra bilder.

Sid. 43:

Hr Nylén mellan värdinnorna.
Den käcka Skövde-gruppen.
Morarius har tagit hand om ungrarna.
Hr Diamant och englandsgästerna Turner.

Sid. 44:

Det flaggar i stan.
Efter kyrkkaffet.
En skynt av den vackra utställningen i boklädsfönstret.
Kyrkfolket (nederst).

ÖNSKAS KÖPA:

Fabiola av Wisemann.

Mirinda amo av H. A. Luyken.

Svar med uppgift om pris till

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO,
Stockholm. Fack 698.

Passa på

*tillfället och
köp billigt!*

Förlagsföreningen realiserar

och slumpar bort 5 olika bokpaket till vrakpriser:

Bokpaket nr. 1:

Prozo el danaj-norvegaj aŭtoroj	0:60
Poe: Ses Noveloj	1:40
Baghy: La teatra korbo	2:—
Sinha: Kaj ĉio restas penso sed ne faro ..	0:50
Esperanta Kantareto	0:35
Irvin: El la skizlibro	1:40

S:a 6:25

Nedsatt pris Kr. 3:—

Bokpaket nr. 2:

Jeruŝalmi: Merkado, la azenpelisto	2:—
Engholm: Al Torento	1:20
Hildebrand: El la "Camera obscura"	1:40
Strindberg: Pasko	1:50
Grenkamp: 5.000.000	2:—
Dahl: Dialogoj kaj komedietoj	0:50

S:a 8:60

Nedsatt pris Kr. 4:—

Bokpaket nr. 3:

Koenen: La Sunkrono. Romano	2:50
Kan Kikuĉi: Amo de Toojuuroo	1:10
Henriksson: Per motorciklo en tri landoj	0:75
Uitterdijk: Miraklaj aventuroj de s-ro	
Longkrurulo	2:50
Šimunoviĉ: Ano de Ringludo	1:40
Strindberg: Insulo de feliĉuloj	1:40
Norda Literaturo	0:90

S:a 10:55

Nedsatt pris Kr. 5:—

Bokpaket nr. 4:

Bergman: Kamĉatko	4:50
Salom Aleĥem: Hebraj rakontoj	1:40
Rilke: Leteroj al juna poeto	1:40
Čapek: La blanka malsano, inb.	2:—
Sienkewicz: Noveloj	1:40
Sinha: Sivaĝi	1:50

Kr. 12:20

Nedsatt pris Kr. 6:—

För Finland.

Till förmån för de finska esperantisterna, som trots alla svårigheter fortsätta arbetet för Esperanto, sälja vi nedanstående finska verk:

Bokpaket nr. 5:

Setälä: Esperanta Legolibro	1:75
Hertz: Jolanto	1:—
Kivi: La Fianĉiĝo. Lea.	0:75

S:a 3:50

Nedsatt pris Kr. 2:—

Hjälp våra finska "samideanoj" genom att köpa finsk litteratur!

Svenska Esperanto-Tidningen

La Espero

Organ för Svenska Esperanto-Förbundet

Postadr.: Box 698, Stockholm 1.

Redaktör: Eva Julin, Gps I a, Sthlm.

Prenumerationspris: Helt år kr. 3:50. Lösnummer 0:30.

Utkommer en gång i månaden.

Annonpris: 20 öre pr mm. Korrespondensannonser: 1:50.

Expedition: Förlagsföreningen Esperanto, Sveavägen 98.

Stockholm. Tel. 31 65 01. Postgiro 578.

SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET (Sveda Espe-

ranto-Federacio), Tegelbacken, Stockholm C.

Tel. 20 00 43. Postgiro 20 12.

Avgiften i SEF: Enskilda medlemmar erlägga 5:—

kr. pr år och erhålla tidningen gratis.

Klubbar erlägga för varje medlem 35 öre pr kvar-

tal. Varje ansluten klubb erhåller ett exemplar av

tidningen gratis.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO u. p. a., post-

adress: Box 698, Stockholm. (Expedition: Svea-

vägen 98.) Tel. 31 65 01. (Förlagschefen: 10 53 27).

Postgiro: 578. (Böcker, tidningar, korrespondens-

kurser o.s.v.).

SVENSKA ESPERANTO-INSTITUTET, Tegelbacken,

Stockholm. Postgiro 5 15 11.

INTERNACIA ESPERANTO LIGO — IEL (Sveda

Teritorio): Ĉefdelegito Karl Wästfelt, Cedergrens-

vägen 27, Stockholm 32. Poŝtĉeka konto 15 12 88.

Kotizoj: Membro kun jarlibro kr. 3:—; Membro-

Abonanto 8:—; Membro-Subtenanto 20:—; Patro-

no 80:—.

Ö N S K A S K Ö P A:

Originala Verkaro de Dro Zamenhof.

Svar med uppgift om pris till

Förlagsföreningen Esperanto, Fack 698, Sthlm 1.

Ovanstående nedsatta priser gälla endast under juni och juli och endast mot kontant likvid, alltså betalning med beställningen (gärna frimärken) eller postförskott.

Erbjudandet gäller endast så långt förrådet räcker — skulle någon bok ta slut, förbehålla vi oss rätt att sända en annan i stället.

Obs! För oms. och porto tillkommer 10 proc.

Till förlagsföreningen Esperanto

Postfack 698, Stockholm 1.

Undertecknad beställer härmed bokpaket nr. ...

Likvid sändes samtidigt i frimärken — per post-

giro nr. 578 — får uttagas per postförskott.

(Stryk det som ej önskas!)

..... den / 1942.

Namn: .....

Adress: .....

